

Overleg over ondergrondse leidingen begint vorm te krijgen

Jaarlijks ontstaat door graafwerk landelijk een schadepost van 50 miljoen euro. Zes gemeenten en vijf vertegenwoordigers van kabel- en (water)leidingbedrijven hebben het Pact van Uilenburg gesloten, waarin ze afspreken samen werkwijzen te ontwikkelen om deze kosten terug te dringen.

Inmiddels zijn zes proefprojecten begonnen die hinder, maatschappelijke kosten en schade aan ondergrondse kabels en (water)leidingen moeten doen verminderen door tijdige afstemming van plannen en werkzaamheden. Gemeenten spelen hierin een sleutelrol als coördinator en regisseur van de activiteiten in de ondergrond. De Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten (WION) gebiedt dat de grondroerder (aannemer) zorgvuldig graaft en de opdrachtgever daarvoor de gelegenheid biedt.

Onnodige graafschade en maatschappelijke kosten voorkomen door beter vooroverleg klinkt eenvoudiger dan het is. "Soms zit je tegenover mensen die geen enkel mandaat blijken te hebben", zegt Helene Fentener van Vlissingen, adviseur bij het ingenieursbureau van de gemeente Utrecht. "Vaak ook ziet men het nut van een masterplan ondergrondse infra niet in. Dankzij een proefproject van het ministerie van VROM over ondergrondse ordening kregen we iedereen aan tafel. We hebben 'graafrust' als doelstelling geïntroduceerd." Fentener van Vlissingen noemt

De zes proefprojecten lopen in Breda, Tilburg, Den Haag, Rotterdam, Utrecht en Wassenaar. De gemeenten werken samen met netbeheerders van gas, water, elektra en telecom en met brancheorganisatie Bouwend Nederland namens de 'grondroeders'. De deelnemers brengen knelpunten in kaart en toetsen of de vorig najaar verschenen KLO-handreiking 'Efficiency bij aanleg van kabels en leidingen: een gezamenlijke uitdaging' in de praktijk bruikbaar is.

Halverwege het project, op 19 november aanstaande, komen de deelnemers opnieuw bijeen om een tussenstand op te maken. Na een jaar worden de eindconclusies aangeboden aan KLO.

Vroegtijdige afstemming tussen netbeheerders, grondroeders en gemeenten voorkomt onnodige hinder en bespaart (maatschappelijke) kosten (foto: gemeente Utrecht).

de handreiking van het Kabel en Leiding Overleg (KLO) zeer praktisch. "Maar om greep op de ruimtelijke ordening te krijgen, zul je het anders moeten insteken."

Fred van Laarhoven van Vitens deelt die visie. "In de toekomst wil Vitens al bij de stedenbouwkundige fase betrokken zijn. Vaak zijn vervelende reconstructies te voorkomen als beide partijen een stukje opschuiven."

Vervangingsgolf

Jurgen Mutsaers van Enexis signaleert vergaande splitsing van taken binnen de nutsbedrijven in combinatie met schaalvergroting. "Het accent verschuift van de bouw van nieuwe netten naar vervanging. Een deel van onze ondergrondse infrastructuur is vrijwel aan het eind van zijn levensduur. Het gasnet is deels versleten door veroudering. Om gezondheidsredenen is een deel van het waterleidingnet aan vervanging toe. We staan voor een grote vervangingsgolf. Die operatie zal heel goed gecoördineerd moeten worden, wil de burger er op lokale schaal geen last van hebben. Wij besteden veel extra tijd aan het maken van lange-termijnplannen om goed te bepalen welke leiding als eerste aan vervanging toe is. We hopen alle betrokkenen binnen een jaar van het nut daarvan doordrongen te hebben zodat we onze plannen voor de lange termijn kunnen combineren. Voor ons is dat een kwestie van duurzaam ondernemen."

met dank aan Marion de Boo